

MAAELUMINISTEERIUM

Euroopa Maaelu Arengu
Põllumajandusfond:
Euroopa investeeringud
maapiirkondadesse

Uuendtoit

Marit Priinits

Toiduohutuse osakond, toidu üldnõuete büroo peaspetsialist

06.04.2023

Mis on uuendtoit (*novel food*)?

- Toit või toidu koostisosad, mida **ei ole enne 15. maid 1997.a** EL-is olulisel määral inimeste toiduna kasutatud
- Uuendtoidu kategooriad on järgmised:
  - uue või tahtlikult muudetud molekulaarstruktuuriga
  - mikroorganismidest, seentest või vetikatest
  - mineraalset päritolu materjalist
  - taimedest või loomadest või nende osadest
  - loomade, taimede, mikroorganismide, seente või vetikate raku- või koekultuurist
  - uus tootmisprotsess
  - tehisnanomaterjalist
  - kasutati enne 15.05.1997 vaid toidulisandites

Määrus (EL) 2015/2283 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A02015R2283-20210327&qid=1680499243183>

Loaga uuendtoidu näited

- õlialvei (*Salvia hispanica*) seemned (tšiiaseemned)
- teatud putukaliigid (nt toakilk *Acheta domesticus*, mardikas *Alphitobius diaperinus*)
- tavalisest hiilgevähist ehk antarktika krillist (*Euphausia superba*) saadud õli
- mikrovetikast *Schizochytrium* sp. saadud DHA- ja EPA-rikas õli
- UV-töödeldud seened
- UV-töödeldud pagaripärm
- lehmapiima β -laktoglobuliin
- 2'-fukosüüllaktoos
- ...

Kolmandast riigist pärit traditsiooniline toit

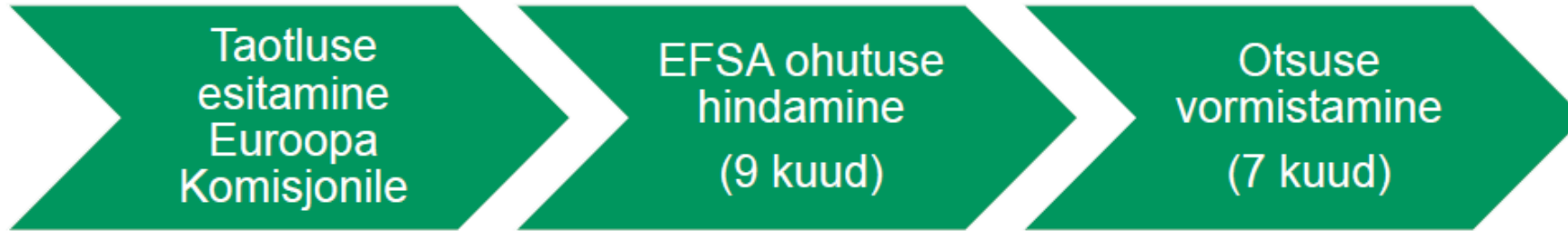
- Toit, mida on traditsiooniliselt väljaspool EL-i riike tarbitud
- Uuendtoidu loetelus on sulgudes märges „kolmandast riigist pärit traditsiooniline toit“
- Nõuded rakendusmääruses (EL) 2017/2468

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A02017R2468-20210327&qid=1680267556494>

Näited:

- kohvimarjade viljaliha või neist saadud tõmmis (kohviliigid *Coffea arabica* L. ja/või *Coffea canephora* Pierre ex A. Froehner)
- Nälja-paelhirs (*Digitaria exilis*) kooritud terad
- Sinise kuslapuu (*Lonicera caerulea*) marjad
- Sorgo (*Sorghum bicolor*) siirup

Uuendtoidu loa taotlemine

- Taotlus esitatakse Euroopa Komisjonile elektroonilises süsteemis
https://food.ec.europa.eu/safety/novel-food/e-submission-accordance-new-novel-foods-regulation_en
- Taotluste esitamise kohta saab rohkem infot Põllumajandus- ja Toiduameti kodulehelt (lingid ka EFSA juhenditele)
<https://pta.agri.ee/uued-toidud-ehk-uuendtoit#uuendtoidu-loa-taotl>
- EFSA ohutuse hinnang põhineb taotluses esitanud andmetel ning teaduslikel tõenditel
- Uuendtoidu taotlused ja teavitused on avaldatud Euroopa Komisjoni kodulehel
https://food.ec.europa.eu/safety/novel-food/authorisations/summary-applications-and-notifications_en

Uuendtoidu turule toomine

- EL-is võib turustada vaid neid uuendtoite, mille Euroopa Toiduohutusamet (EFSA) on hinnanud inimeste tervisele ohutuks ning millele Euroopa Komisjon on andnud loa
- Uuendtoit peab vastama määruse (EL) 2015/2283 nõuetele
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A02015R2283-20210327&qid=1680180444626>
- Turule lubatud uuendtoitude loetelu on rakendusmääruses (EL) 2017/2470
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A02017R2470-20230206&qid=1680180539488>
- Loetelus olevaid uuendtoite võib turustada vaid **rakendusmääruses esitatud tingimustel** (nt toidugrupid ja kogused, kirjeldus, omadused, puhtusekriteeriumid) **ja märgistuse erinõudeid järgides** (nt märke allergeensuse kohta)

Uuendtoidu staatuse määramine

- Kui toidukäitleja ei ole kindel toidu uuendtoidu staatuses, saab paluda selle kindlaks määrata liikmesriigi pädeval asutusel

- Staatuse määramise protsessi käsitleb rakendusmäärus (EL) 2018/456

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=CELEX%3A32018R0456&qid=1680245999834>

- Põllumajandus- ja Toiduameti kodulehel on staatuse määramise taotluse vorm

<https://pta.agri.ee/uued-toidud-ehk-uuendtoit>

- Oluline on tõendada, et toitu on olulisel määral inimeste toiduna kasutatud (HOC)

- Staatuse määramine võtab kuni 4 kuud

- Vormistatakse ametlik vastus, mis saadetakse ka Euroopa Komisjonile ja see avalikustatakse ka Euroopa Komisjoni kodulehel

https://food.ec.europa.eu/safety/novel-food/consultation-process-novel-food-status_en

Uuendtoidu kataloog

- Euroopa Komisjon on koondanud paljud taimed, vetikad jne uuendtoidu kataloogi https://webgate.ec.europa.eu/fip/novel_food_catalogue/
- Otsing ladinakeelse nimetuse järgi

This product was on the market as a food or food ingredient and consumed to a significant degree before 15 May 1997. Thus its access to the market is not subject to the Novel Food Regulation (EU) 2015/2283. However, other specific legislation may restrict the placing on the market of this product as a food or food ingredient in some Member States. Therefore, it is recommended to check with the national competent authorities.

According to information available to Member States competent authorities this product was used only as or in food supplements before 15 May 1997. Any other food uses of this product have to be authorised pursuant to the Novel Food Regulation.

There was a request whether this product requires authorisation under the Novel Food Regulation. According to the information available to Member States' competent authorities, this product was not used as a food or food ingredient before 15 May 1997. Therefore, before it may be placed on the market in the EU as a food or food ingredient a safety assessment under the Novel Food Regulation is required.

There was a request whether this product requires authorisation under the Novel Food Regulation. Further information is required.

Uuendtoidu kataloogist näide 1

Grifola frondosa (mushroom)

Common Names

Maitake (DE), Żagwica listkowata (PL), leht-kobartorik (ET)

Description

Mushroom that grows in the mountains of northeastern Japan, North America and Europe.

Novel Food Status

What does it mean?

Uuendtoidu kataloogist näide 2

Inonotus obliquus

Common Names

Chaga, Rezavec šikmý (CZ), Błyskosporek podkorowy (PL), Pakurikääpä (FI), Cinder conk (EN)

Description

Chaga, *Inonotus obliquus*, can be used in food supplements only, as powder and/or extract. *Inonotus obliquus* is also known as cinder conk, a mushroom in *Hymenochaetaceae* family. It is a parasitic fungus on Birch and other trees. The sterile conk is irregularly formed and has the appearance of burnt charcoal. The fertile fruitbody can be found very rarely as a resupinate (crustose) fungus on or near the clinker, usually appearing after the host tree is completely dead. *Inonotus obliquus* grows in birch forests of Russia, Korea, Eastern Europe, Northern areas of the United States and in the North Carolina mountains.

Novel Food Status

What does it mean?

Uuendtoidu kataloogist näide 3

Cannabinoids

Description

The hemp plant (*Cannabis sativa* L.) contains a number of cannabinoids and the most common ones are as follows: delta-9-tetrahydrocannabinol (Δ 9-THC), its precursor in hemp, delta-9-tetrahydrocannabinolic acid A (Δ 9-THCA-A), delta-9-tetrahydrocannabinolic acid B (Δ 9-THCA-B), delta-8-tetrahydrocannabinol (Δ 8-THC), cannabidiol (CBD), its precursor in hemp cannabidiolic acid (CBDA), cannabigerol (CBG), cannabinol (CBN), cannabichromene (CBC), and delta-9-tetrahydrocannabivarin (Δ 9-THCV).

Without prejudice to the information provided in the novel food catalogue for the entry relating to *Cannabis sativa* L., extracts of *Cannabis sativa* L. and derived products containing cannabinoids are considered novel foods as a history of consumption has not been demonstrated.

This applies to both the extracts themselves and any products to which they are added as an ingredient (such as hemp seed oil). This also applies to extracts of other plants containing cannabinoids.

Synthetically obtained cannabinoids are considered as novel

Novel Food Status

What does it mean?

27.02.2023 Taimede, loomade, toidu ja sööda alalise komitee (PAFF) avaldus: harilikust kanepist saadud **kannabinoidid (sh CBD) ega neid sisaldavad tooted ei ole lubatud uuendtoit**

MAAELUMINISTEERIUM

Marit Priinits

marit.priinits@agri.ee

625 6271